

Observa_Acción

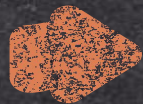

Segunda Sesión: 08/02/2023

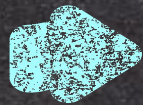

M. Dolores González González
María Fernández González
Ana Fernández Torres

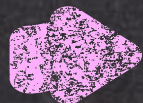
Obxectivos da 2ª sesión formativa

Recapitular o tratado na 1ª sesión do Programa

Reflexionar sobre a observación holística e o plan de reflexión

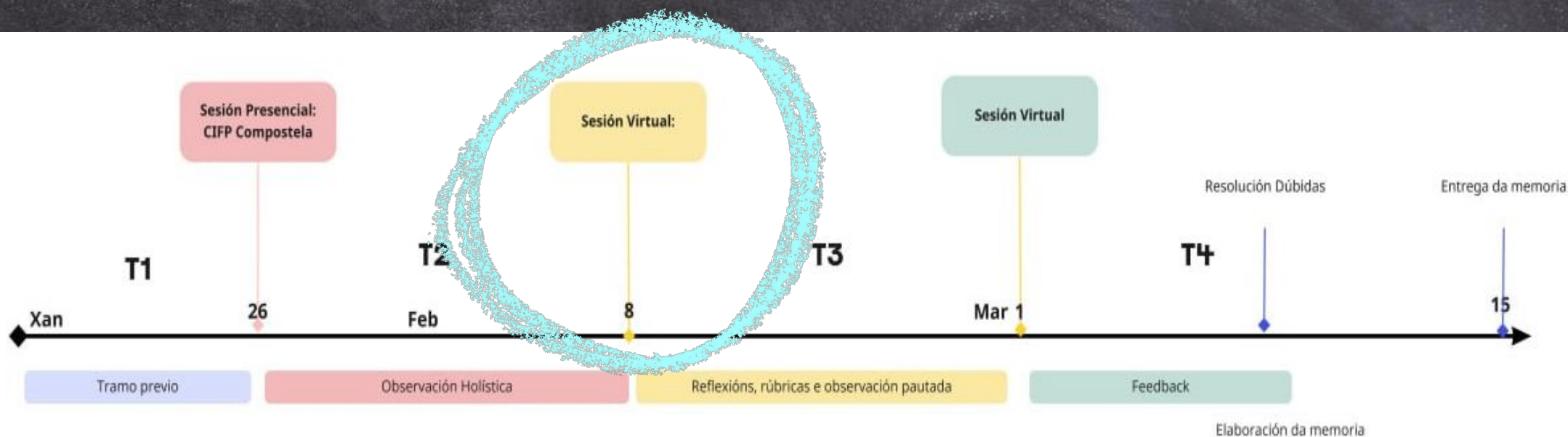

Afondar na observación focalizada: proceso e instrumentos

Realizar unha práctica de observación focalizada

Seguimento das sesións de formación

01

A OEI como
ferramenta de DPD

A OEI como mellora do DPD

Observación

=

Exploración

Plan de reflexión

Plan de acción

Instrumentos:

- Adecuados
- Flexibles

Relación entre
observador e
observado

A miña experiencia: A confianza entre docentes

Reflexión común: Entrevista antes da observación

- Puidéronse reunir a persoa observadora e observada antes da OEI?
- Que destacarías deste encontro?
- Seguíronse as pautas do portafolios reflexivo?

A miña experiencia: O feedback constructivo

Reflexión común: Entrevista despois da observación

- Puideron reunirse a persoa observadora e observada despois da OEI?
- Que destacarías deste encontro?
- Segúronse as pautas do portafolios reflexivo?

02

O plan de reflexión e acción: Observacións holísticas e "cambios"

1ª fase itinerario reflexivo: O. holística

A miña experiencia coa observación holística

En grupos de 5 persoas responde ás seguintes preguntas:

Ligazón ao modelo 1.

Ligazón ao modelo 2, 3 e 4.

- Con que te quedas da práctica de observación holística?
- Que sentido tivo o feito de comezar por este tipo de observación?
- Que ferramenta usaches para facer este tipo de observación?
- Adaptastes a ferramenta ao voso estilo/realidade de centro?

Observación holística

Tomar contacto co OEI

Axudarnos a escoller/delimitar os aspectos observables na observación focalizada

Familiarizarnos coa sesión/forma de traballar do compañeiro

2ª fase itinerario reflexivo: O. focalizada

TEORÍA

Herramienta específica:
2-3 aspectos (máx.)

- Evidencias
- Interpensamiento (Mercer)

XUNTA
DE GALICIA

Observa_Acción

3ª fase traballo: A memoria (os cambios)

Cómo transformar práctica docente: O. holística?

5. Cambios: Incluir máis actividades de aprendizaxe cooperativo/escoitar ao alumnado/darlles autonomía

4. Mirada interna: Acadei o meu obxectivo? cómpre cambiar plan de acción?

1. Antes da sesión. Obxectivo: Maior tempo de participación do alumnado

2. Durante a OEI holística: Consíguese?

3. Despois da OEI: Cumprín o meu obxectivo? Mirada externa: Co-construcción.

Cómo transformar práctica docente: O. focalizada?

5. Cambios: Reviso o plan de acción/Leo teoría específica/ Observo este aspecto nun compañeiro

4. Mirada interna: Cumpriuse o plan de acción 1? Cómpre cambiar algo?

1. Antes da sesión. Obxectivo: Maior tempo de participación do alumnado

2. Durante a OEI holística: Funcionou o plan de acción 1?

3. Despois da OEI: Acoñeci os meus obxectivos do plan de acción 1? Mirada externa Co-construcción.

03

A observación focalizada

- Obxectivos e instrumentos
- Relación coas liñas PFPP

Observación focalizada: características

Teoría- práctica

Para unha observación focalizada, cómpre informarse previamente das **teorías** e **investigacións** do tema ou aspecto que imos observar.

- 📌 Está guiada por indicadores.
- 📌 Implica unha atención dirixida.
- 📌 Procúranse obxectivos ben definidos.
- 📌 Cáptase máis facilmente o importante.

"Poca observación y muchas teorías llevan al error. Mucha observación y pocas teorías llevan a la verdad."

Alexis Carrel, biólogo, médico, investigador e escritor francés.
Premio Nobel de Medicina, 1912.

Aspectos observables durante unha O. focalizada

Elementos da práctica docente

Elena Verdía: La observación de la actuación docente del profesor en prácticas.

Tormenta de ideas: elementos observables

➡ Pensa nos elementos da **práctica docente** susceptibles de ser observados.

➡ Escanea o código QR ou entra en **www.menti.com** e introduce o código numérico: 5270 3520:

➡ Achega as túas respostas a través de **Menti**

Elementos da práctica docente

Elena Verdía: La observación de la actuación docente del profesor en prácticas.

ALUMNO/A

- Nivel
- Rol do alumno/a
- Participación
- Tempo de participación
- Intervencións: preguntas, respostas, etc.
- Axuda e colaboración
- Autonomía

DOCENTE

- Linguaxe
- Explicacións
- Instruccións
- Preguntas
- Reforzo positivo
- Comunicación verbal
- Comunicación paraverbal
- Control visual
- Tratamento do erro
- Tempo de fala

APRENDIZAXE

- Contextualización da aprendizaxe
- Explicitación dos obxectivos
- Seguimento e control
- Desenvolvemento das competencias
- Desenvolvemento de procedimentos de aprendizaxe

Elementos da práctica docente

Elena Verdía: La observación de la actuación docente del profesor en prácticas.

SESIÓN DE CLASE

- Obxectivos da sesión
- Estrutura
- Contidos
- Inicios e peches
- Fases da sesión e transicións
- Secuenciación das actividades
- Organización do tempo e ritmo
- Relación entre planificación e execución
- Tratamento dos imprevistos
- Tipoloxía das actividades

XESTIÓN DA AULA

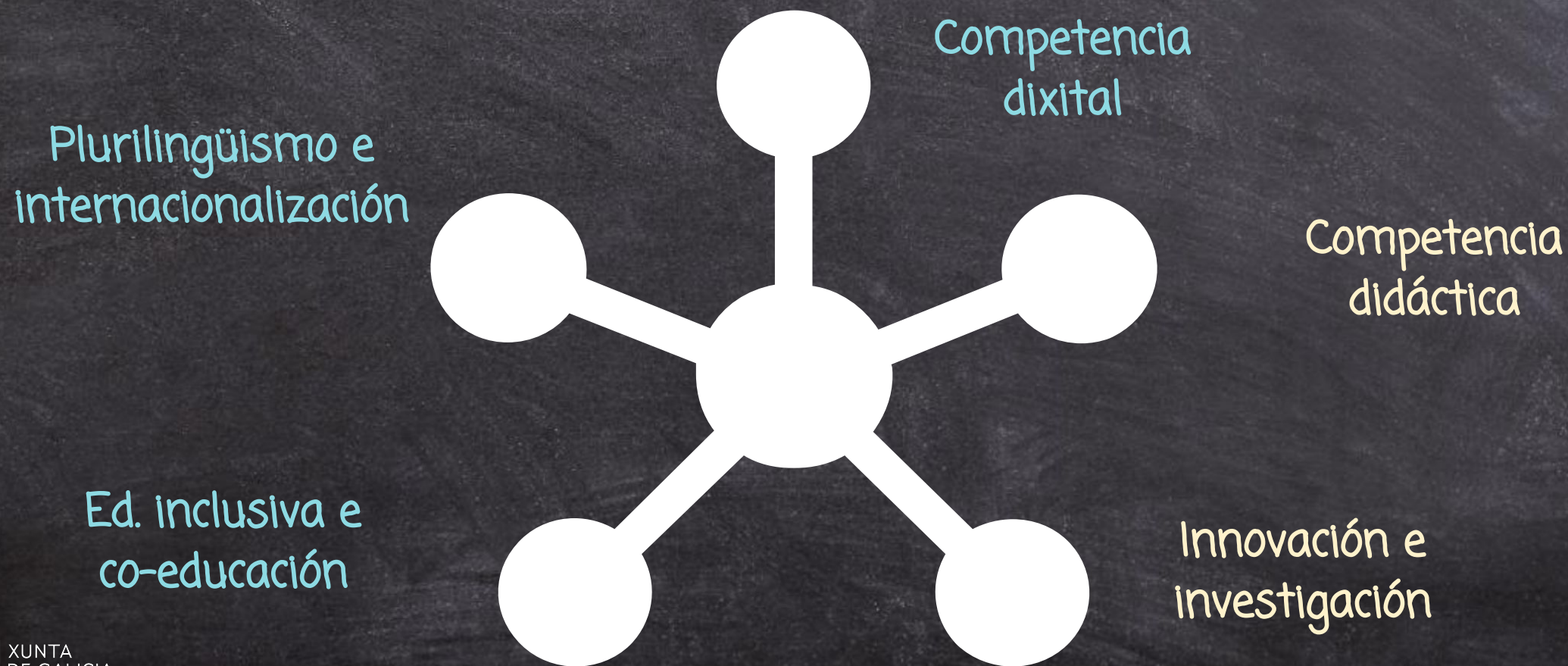
- Ambiente de clase
- Comunicación; tipos de interacción
- Relación docente-alumno/a
- Relación entre o alumnado
- Tipos de agrupamentos
- Traballo individual/ cooperativo/ competitivo
- Resolución de conflitos

MATERIAIS E RECURSOS

- Uso da encerado/ED/panel dixital
- Uso do manual/libro de texto
- Uso do material complementario
- Uso do espazo e mobiliario
- Uso dos recursos audiovisuais e tecnolóxicos
- O docente e o alumnado como recurso

Relación coas liñas do Plan Anual de Formación

Programa Observa-acción. Resolución do 26 de outubro de 2022

Exemplo 1

Folla de observación focalizada

Elemento da práctica docente: Recursos e materiais- os espazos

Liña do PFPP: Innovación e investigación:
Arquitectura pedagóxica

Exemplo 2

Folla de observación focalizada

Elemento da práctica docente: **Competencia dixital**

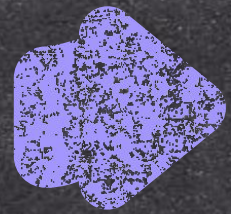

Liña do Plan Anual de Formación do Profesorado:
Competencia dixital

04

Afondando na sesión
de análise

Vantaxes, limitacións e dificultades da observación

Obter información tal cal ocorre. Recollida de datos

Permite coñecer unha ampla variedade de "maneiras de facer"

Supera a resistencia e implica a cooperación activa

Interferencia de factores estranos e /ou ocultos.

A cuantificación dos datos no rexistro de evidencias

Observación=Percepción + Interpretación.

Crenzas persoais por parte do observador
Alteración de comportamentos por parte do observado.

A nosa investigación

XUNTA
DE GALICIA

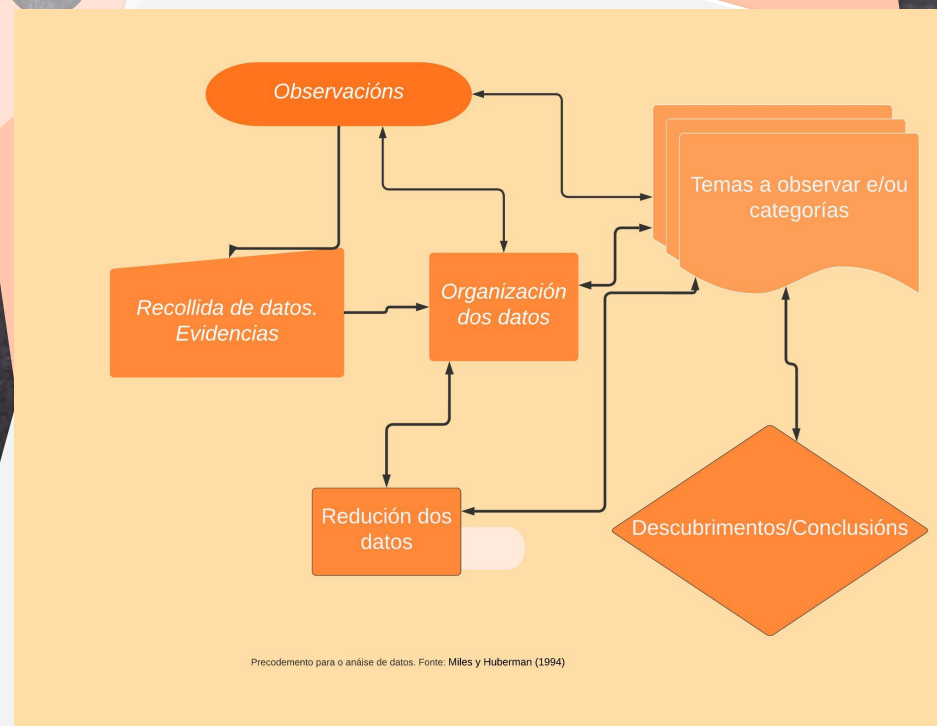
Observa_Acción

Procedemento:

Ordenar toda a información acadada da observación empregando estratexias de selección e interpretación, organizar, etc..

Proceso de reflexión e toma de decisións

Unha práctica de observación

Clase de Infantil

3 anos

Diferentes
momentos

Modelos de
observación
focalizada

Rexistro de datos

Intercambiamos impresións sobre a observación

A sesión de análise_Retroalimentación

Propósito

Exercicio reflexivo, que busca descubrir en conxunto as motivacións das accións na aula, e analizar os seus efectos nos seus estudantes.

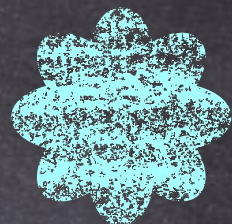
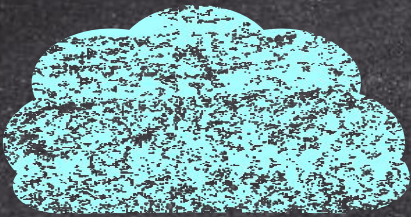
Evidencias.

A retroalimentación será en función dos accións rexistrados, non dos atributos do observado ou das intencións que presupoñemos

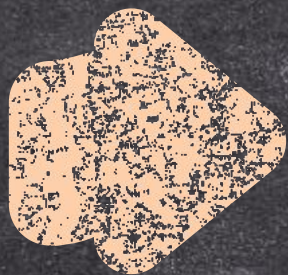

Interpretacións

Cando é necesario unha inferencia, co propósito de favorecer a análise débese sempre expor como unha hipótese que se pon ao dispor da conversación e non como un xuízo.

Técnicas de comunicación eficaz

A conversación promove a elaboración do saber

A conversación permite un dobre proceso: por unha banda construír un contexto mental compartido entre os conversantes e, polo outro, transformar as posicións e marcos de referencia dos interlocutores.

Algo que só é factible se se fundamenta no recoñecemento do outro e nunha disposición ética a escoita atenta do que nos di.

XUNTA
DE GALICIA

Observa_Acción

➔ Conversa colaborativa

Compoñentes fundamentais

Verificar escoitas

Compartir
inquietudes

Pescudar

XUNTA
DE GALICIA

Observa_Acción

Escoita activa

Facilitadoras..

Disposición psicolóxica: prepararse interiormente para escoitar.

Observar ao outro: identificar o contido do que di, os obxectivos e os sentimentos.

Expresar ao outro que lle escoitas con comunicación verbal (xa vexo, umm, uh, etc.) e non verbal (contacto visual, xestos, inclinación do corpo, etc.).

A evitar

Non distraernos, interornper, xulgar.

Non ofrecer axuda ou solucións prematuras,

Non rexeitar sentimentos,

Non contar a túa historia nin contraargumentar.

Evitar o síndrome do experto.

Habilidades/Técnicas de escoita activa

Empatía

Entendo como te
sintes...

Noto que ...

Parafrasear

Entón, segundo
vexo, o que
pasaba era

Queres dicir que
sentiches...?

Reforzo

Isto é moi
divertido.

Encántame falar
contigo.

Debes ser moi
bo....

Resumir

Mediante esta
habilidade
informamos á
outra persoa do
noso grao de
comprensión ou
da necesidade de
maior aclaración..

Non verbal

Contacto visual

Afecto (expresión
facial, ton,
volume)

"Ben", "umm" ou
"Estupendol".

Habilidades / técnicas comunicación

Evitar etiquetas

É un desastrel

Temas

Non aproveitar
para tratar outro
tema.

Emocións

Non ir
acumulando
emocións
negativas sen
comunicalas =
Hostilidade
destrutiva

O pasado

Rememorar
antigas vantaxes
ou condicións non
aporta nada
proveitoso.

Dirixir as
enerxías ao
presente e futuro.

Concreción

Específico,
concreto e preciso.

Evitar "sempre"
ou "nunca"

O bo, se breve,
dúas veces bo.

Unha cita para a reflexión

"Aprendín que as persoas esquecen o que dis,
tamén esquecen o que fas, pero **nunca**
esquezen como as fixeches sentir"

Maya Angelou, nuhna entrevista publicada en Readers Digest en 1995

E agora?

Que temos que facer antes da seguinte sesión (01/03/23)?

1

Realizar entrevistas
pre-observacións

Portafolios

2

Observar e ser
observados
(focalizada)

Ferramenta de
observación

3

Realizar sesión de
análise (en parellas)

Reflexionar sobre o
proceso (individual)

Cambios?

XUNTA
DE GALICIA

Observa_Acción

Grazas!

M. Dolores González González:

lolygg2811@gmail.com

@Lolagg0815

María Fernández González:

meryfer.english@gmail.com

@meryfer23

Ana Fernández Torres:

afterres.eoi@gmail.com

@nodoycnelnombre

Bibliografía

Aula Virtual

